

גפן יין

הבעיה

קרינה עודפת וטמפרטורות גבוהות בשלב הבשלת הפרי גורמים לקריסת הפרי טרם בציר, לעצירת צבירת הסוכר ולהתפוגגות החומצות בפרי

יעדי המחקר

- המשך התאמת זנים מצטיינים לתנאי האקלים ברמת נגב ובהר הנגב

- פיתוח סגנונות יין ייחודיים לאזור (קלים יחסית ופרותיים) ומיתוגם

- התאמה ופיתוח פרוטוקול השקיה לזן ולאזור

- התאמת ממשק גידול ועיצוב הגפן להפחתת קרינה עודפת

צוות מחקר

איציק דוד ואמנון בוסתן

בשיתוף ייננים מהאזור
נשמח לכל שיתוף פעולה עם הכורמים באזור

תמרים

הבעיה

עונת התפתחות הפרי קצרה ומוגבלת בתחילתה ובסופה בטמפרטורות נמוכות ולחות גבוהה מהרצוי.

מו"פ בשוטף

מג'הול

חקר תהליכי התפתחות והבשלת הפרי, הקדמת ההבשלה וריכוזה, הבחלת פרי צהוב לאחר גדיד

צוות מחקר

איציק דוד ואמנון בוסתן

בשיתוף חוקרים מהפקולטה לחקלאות
ברחובות

יעדי המחקר בהמשך

ברה'

- שיפור שיעורי ההפריה והחנטה במידת הצורך
- השגת שליטה מרבית בגודל הפרי ובמועד הבשלתו באמצעות חומרי צמיחה ואמצעים נוספים
- ניסיונות שיווק פרי בוסר בסוף העונה, כאשר השוק מתפנה

חחובה

הבעיה

היבולים נמוכים מהפוטנציאל ואיסוף הגרעינים מסורבל ויקר

מו"פ בשוטף

מצאנו שהשקיה במים מתוקים משפרת את הצימוח לאחר גיזום ומעלה את היבול
נערכים ניסויי עיצוב הצמח להגדלת שטח הפנים המניב

יעדי המחקר בהמשך

- שיפור שיעורי ההפריה והחנטה באמצעות האבקה מלאכותית
- העלאת יבול והקטנת סירוגיות באמצעות הקדמת הגיזום לסוף אוגוסט, מה שמאפשר התחדשות צימוח והתמיינות לפריחה ופרי מרביים כבר בעונה העוקבת
- ייעול והוזלת האסיף ע"י אימוץ ושיפור טכנולוגיה לקליטת הגרעינים הנושרים אל רשתות

צוות מחקר

איציק דוד ואמנון בוסתן

נשמח לכל שיתוף פעולה עם המגדלים

זיתים

הבעיה

מחיר שמן הזית בארץ במגמת ירידה אל מתחת לסף הכדאיות, בעיקר בנגב, בו צריכת המים גבוהה

מו"פ בשוטף

הצלחנו להעלות ולייצב יבול בברנע באמצעות גיזום חריף לקראת שנת שפע. למרות זאת, נראה שהמגדלים ויתרו על הענף, לפחות לעת עתה.

יעדי המחקר (בעדיפות נמוכה)

- בחינת זנים פוריים יותר בתנאי הנגב
- בחינת כנות לעמידות למליחות
- בחינת שימוש חוזר במי מדגה להשקיית מטעים

צוות מחקר

איציק דוד ואמנון בוסתן

נשמח לכל שיתוף פעולה עם המגדלים

שקדים

הבעיה

בעבר, גידול השקד לא צלח ברמת נגב בגלל מליחות המים והקרקע. עם העליה בזמינות מים טובים באזור, מוצע לבחון צירופי זן־אכנה בקרקע שטופה ובהשקיה במים שוליים, שאינם מליחים. גידול השקד במגמת עליה ובסופו של דבר, נראה שהשאלה היא בעיקרה כלכלית.

מו"פ בשוטף

אין כרגע מחקר בשקד בתחנה

יעדי המחקר

- בחינת צירופי זן־אכנה נבחרים בתנאי הנגב
- בחינה ראשונית של שקד הרמון ככנה עמידה למליחות
- בחינת שימוש חוזר במי מדגה להשקיית מטעים

צוות מחקר

איציק דוד ואמנון בוסתן

נשמח לכל שיתוף פעולה עם המגדלים

חידוש ענף הפרחים ברמת נגב

הבעיה

בעבר, ענף הפרחים ברמת נגב שגשג והניב פרנסה נאה למגדלים. משבר חמור בשוקי היצוא גרם להתמוטטות הענף בישראל ולמחיקתו ברמת נגב. כיום, לאחר התייצבות השוק המקומי, ישראל חוזרת לייצא ואף שולטת במספר ענפי נישה ייחודיים, כמו: פרח שעווה, אדמונית, רוסקוס ואחרים.

תחיית הענף ברמת נגב מצריכה בחינה מקצועית מקיפה ומעמיקה.

מו"פ בשוטף

מתבצע ניסוי דיסון בהיקף קטן בפרח שעווה

יעדי המחקר

- בחינת זנים חדשים בתנאי האזור לפריסה רחבה וטובה של הפריחה והשיווק
- בחינת התועלת בתעלות הזנה עם מצע גידול חומצי לשיפור קליטת מיקרואלמנטים והקטנת הצורך בריסוסי הזנה
- בחינת טכנולוגיות חדשות להכוונת הפריחה והפוריות בזני אדמונית נבחרים
- בחינת היתכנות גידול רוסקוס ברמת נגב

צוות מחקר

איציק דוד, עופר גיא ואמנון בוסתן

נשמח לכל שיתוף פעולה עם כל המעוניינים

אבוקדו

הבעיה

קיים פוטנציאל גבוה לגידול אבוקדו ברמת נגב כל עוד תימנע חשיפתו למליחות, וכל עוד יוגן כהלכה מאירועי מזג אוויר קיצוני (קרה, צינה, שרב וסופות חול) בעונות המעבר. בעיות אלה אינן מיוחדות לרמת נגב ופתרונות מתאימים מיושמים בגליל, בנגב המערבי ובעמקים.

מו"פ בשוטף

אין כרגע מחקר באבוקדו בתחנה

יעדי המחקר

הקמת מודל בשטח 2 דונם לגידול אבוקדו חסוי ברשת להגנה מפני צינה, קרה, שרב ורוח עזה, והגנה נוספת באמצעות המתזה\ערפול לפי הצורך (באירועים נדירים יחסית). הניסוי יכלול ממשק השקיה ודישון אופטימאלי, עיצוב גיזום מרסן וכן ניטור ובקרת אקלים.

ההוצאות הכרוכות בהגנה אקלימית יכוסו ע"י ההכנסות הצפויות מהגידול, הנמצא בעליה מתמדת.

צוות מחקר

איציק דוד ואמנון בוסתן

בשלב זה אין מימון לתכנית, אך נשמח לשיתוף פעולה עם מגדלים.

אננס במצע מנותק

הבעיה

מחירי האננס בישראל צפויים לרדת בחדות עם החשיפה ליבוא מסיבי. עם זאת, תמיד יהיה ביקוש לפרי טרי באיכות מעולה, שייקטף במועד הנכון ויגיע לצרכן תוך זמן קצרצר. ברמת נגב יש מספר מגדלי אננס; כדי לעמוד בתחרות, יש לייעל את הגידול ולשלוט בו באופן מרבי.

מו"פ בשוטף

שני מחזורי גידול בשנים האחרונות מצבעים שמצע מנותק ושתילה במועד מתאים מקנים שיעורי פוריות גבוהים בפריחה ספונטנית, אחידות בגודל, הבשלה מרוכזת לאחר כ- 11 חודשי גידול בלבד, ואיכות פרי מצוינת.

יעדי המחקר

הרחבת מועדי השתילה כדי לקבל עונת שיווק רחבה יותר. הדבר יחייב שימוש בהפרחה מלאכותית במועד הרצוי

עופר גיא, שבתאי כהן
נשמח לשיתוף פעולה עם מגדלים.

פרוייקטים אגרו-וולטאיים

הבעיה

קיים לחץ גדול לקידום הקמת פרוייקטים של אנרגיה חילופית, אך מלאי הקרקעות מוגבל. הפתרון המוצע הוא שימוש משולב בקרקע לגידול חקלאי ולייצור חשמל – שני צרכני אנרגיה סולארית באותה יחידת שטח.

מעשית, הגישה הזו עדיין בחיתוליה ואין משנה סדורה. ברור שיש לשאוף לאופטימיזציה של השימוש באור, לגמישות תפעולית מרבית תוך ניטור, בקרה וניהול מוקפד של התנאים מתחת לחופה הסולארית.

זהו אתגר טכנולוגי גדול בעל משמעות היסטורית בהתפתחות החקלאות ויש לנהלו בתבונה ובאורך רוח.

מו"פ בשוטף

חוקרי המו"פ הגישו מספר הצעות מחקר במסגרת מיזם מתקני החלוץ מטעם משרדי האנרגיה והחקלאות. בשלב זה, משרד החקלאות גורר רגליים וממסמס את המיזם מתוך חשש ש"יגדלו חשמל במקום מזון". אנו מצפים להתפתחויות.

יעדי המחקר

איתור שביל הזהב שיאפשר גידול יבולים חקלאיים גבוהים ובאיכות טובה (ואף משופרת) יחד עם הכנסה נוספת למגדל מייצור חשמל

צוות מחקר

יובל קיי, מורן סגולי ואמנון בוסתן

אוכמניות ברמת נגב

ניסוי זנים במו"פ

החל מ-2019 נעשה לימוד כיצד לגדל זנים במצע מנותק (עציצי טוף) 50 ליטר בתנאי מדבר. לאחרונה נוספו עוד ארבעה זנים פתוחים. בשלב זה קטיף אביבי כ-2-3 ק"ג לשיח.

אתגרי המחקר:

- חסר הרבה ידע בסיסי בעיקר בהתאמת זנים לישראל ובפרט לתנאי מדבר.
- פרוטוקול גידול מתאים
- ייעול הקטיף והתגוננות מפני ציפורים

צוות מחקר

עופר גיא, שבתאי כהן
נשמח לשיתוף פעולה עם מגדלים.

אוסנה ברמת נגב

ניסוי זנים במו"פ

החל מ-2018 נעשה לימוד כיצד לגדל זנים במצע מנותק (עציצי טוף) 20 ליטר בתנאי מדבר. ישנם זנים נשירים ולא נשירים, יבול אביב-קיץ. התמקדות בזנים לא נשירים לקבלת יבול גדול יותר מעל 2 טון לדונם ויציב ללא תלות בעונה.

אתגרי המחקר:

- התאמת הזנים לתנאי רמת נגב.
- מציאת מניפולציה מתאימה להקדמת ההנבה
- שיפור חיי המדף והקטיף

צוות מחקר

עופר גיא, שבתאי כהן, ניר דאי- מנהל המחקר
נשמח לשיתוף פעולה עם מגדלים.

תות תלוי

לרמת נגב יש יתרון אקלימי בייצור שתילי תות וגידול תות תלוי בחורף. בתחילת עונה יש מחסור קבוע של תוצרת בשוק ומחיר גבוה, בשנים האחרונות המחקר התמקד בטיפולים אשר מגבירים את ההנבה המוקדמת.

אתגרי המחקר:

- התאמת זנים להקדמת הנבה בתנאי רמת נגב.
- מציאת מניפולציה מתאימה להקדמת ההנבה בשלבי הכנת השתיל
- שיפור פרוטוקול הגידול ורמת הסוכר לקראת סוף העונה

צוות מחקר

עופר גיא, שבתאי כהן, ניר דאי- מנהל המחקר
נשמח לשיתוף פעולה עם מגדלים.

הגדלת סל צמחי התבלין

סרקוקורניה:

במעבר למני סליקורניה רב שנתיים נוצר צורך לעלות את יבולי החורף. שיפור פרוטוקולי הגידול והדישון ויצירת מיקרו-אקלים במבנה בית רשת.

עיכוב פריחה במני סוככים בקיץ: כוסברה, שמיר, צ'רביל, לובאג'....

אתגרי המחקר:

- מציאת מגוון גנטי מתאים.
- פתרונות אגרוטכניים (כוסברה כצמח מודל)
- הצללה, התזה, וקירור בית השורשים

צוות מחקר

**עופר גיא, שבתאי כהן, מורן סגולי, אתי גונדה
(מנהל המחקר)
נשמח לשיתוף פעולה עם מגדלים.**

